

ÖNSÖZ-VII

ÖZET-IX

ABSTRACT-XI

İÇİNDEKİLER-XIII

KISALTMALAR-XIX

GİRİŞ-1

BİRİNCİ BÖLÜM

1. İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ KAVRAMI VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN DİĞER TEMEL HAKLARLA İLİŞKİSİ-3

I. İfade Özgürlüğü Kavramı-3

A. Genel Olarak İfade Özgürlüğü-3

B. İfade Özgürlüğünün Diğer Temel Haklarla İlişkisi-10

1. Özel Hayatın ve Aile Hayatının Korunması'nın (AİHS m. 8) İfade Özgürlüğü ile İlişkisi-12

2. Din, Vicdan Özgürlüğü ve Düşünce Özgürlüğü'nün (AİHS m. 9) İfade Özgürlüğü ile İlişkisi-14

3. Örgütlenme (Dernek Kurma ve Toplantı) Özgürlüğü'nün (AİHS m. 11) İfade Özgürlüğü ile İlişkisi-15

C. Temel Hak ve Özgürlüklerin İnsan Onuru ile Bağlantısı-17

2. TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN ULUSLARARASI VE ULUSÜSTÜ HUKUKTAKİ DAYANAKLARI-20

I. Genel Olarak-20

II. Uluslararası ve Ulusüstü Hukuk Açısından Dayanakları-22

A. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi-24

B. Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi-25

C. Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Haklar Sözleşmesi-27

D. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi-28

1. Genel Olarak-28

2. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Yorumu-30

E. Temel Haklar Şartı-40

F. Avrupa Sosyal Şartı ve Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı-47

G. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Sözleşmeleri ve Diğer Sözleşmeler-49

3. AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ'NE GÖRE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ-51

I. İfade Özgürlüğünün Kapsamı-54

A. Kanaat Sahibi Olma Özgürlüğü-54

B. Bilgi (Information) ve Kanaat (Idea) Açıklama Özgürlüğü (Bilgi ve Kanaat Hakkı)-55

C. Bilgi ve Kanaatlere Ulaşma Özgürlüğü (Haber ve Görüş Alma Hakkı)-59

II. İfade Özgürlüğünün Sınırları-62

A. Genel Olarak-62

B. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde İfade Özgürlüğünün Sınırları-68

C. İfade Özgürlüğünün Sınırlanabilmesinin Koşulları-72

1. Genel Olarak-72

2. İfade Özgürlüğüne Müdahale Edilebilmesi İçin Gerekli Kriterler-77

a. Müdahalenin Hukuken Öngörölmüş Olması-78

b. Müdahalenin Meşru Bir Amaç İçermesi-83

c. Demokratik bir Toplumda Gereklilik-89

4. NEFRET SÖYLEMLERİ VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ-93

İKİNCİ BÖLÜM

5. İŞ HUKUKUNDA ULUSLARARASI KURALLARIN UYGULANMASI VE İŞYERİNDE İŞÇİNİN İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ-99

I. Genel Olarak-99

II. İş Hukukunda Uluslararası Hukuk ve Ulusüstü Hukuk Kurallarının Uygulanması ve İnsan Hakları-102

III. İş Hukukunda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Geçerliliği-103

6. İŞ HUKUKUNDA İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ-107

I. İş Hukukunda İşçi, İşveren ve İşyeri Kavramları-111

II. İşçinin İfade Özgürlüğü ve Sınırları-116

III. İş İlişkisinin Kurulması, Devamı ve Sona Ermesi Aşamalarında İfade Özgürlüğü-125

IV. İşyerinde Kolektif ifade Özgürlüğü-126

A. Genel Olarak-126

B. İşyeri Sendika Temsilcisinin İfade Özgürlüğü-131

7. İŞYERİNDE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ İÇİN DEVLETİN POZİTİF YÜKÜMLÜLÜĞÜ-133

I. Genel Olarak-133

II. Devletin Pozitif Yükümlülüğü-136

III. İşçinin İfade Özgürlüğünde Devletin Pozitif Yükümlülüğü-142

8. TÜRK İÇ HUKUKUNDA İNSAN HAKLARINA İLİŞKİN ULUSLARARASI YA DA ULUSÜSTÜ SÖZLEŞMELERİN HUKUKİ NİTELİĞİ-151

I. Genel Olarak-151

II. Türk Hukukunda Temel Hak ve Özgürlükler ve İfade Özgürlüğüne Dair Düzenlemeler-164

9. AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ KARARLARININ ÖZEL HUKUK VE İŞ HUKUKUNA YATAY VE DİKEY ETKİSİ-166

I. Genel Olarak-166

II. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hükümlerinin Özel Hukuk İlişkilerine ve İş Hukukuna Etkisi-173

A. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hükümlerinin Özel Hukuk İlişkilerine ve İş Hukukuna Doğrudan Etkisi (Direct Effect)-174

B. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hükümlerinin Pozitif Yükümlülük Açısından Özel Hukuk İlişkilerinde ve İş Hukukunda Yatay Etkisi (Horizontal Effect)-175

1. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hükümlerinin Pozitif Yükümlülük Açısından Özel Hukuk İlişkilerinde ve İş Hukukunda Doğrudan Yatay Etkisi (Direct Horizontal Effect)-179

2. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hükümlerinin Pozitif Yükümlülük Açısından Özel Hukuk İlişkilerinde ve İş Hukukunda Dolaylı Yatay Etkisi (Indirect Horizontal Effect)-181

10. ULUSLARARASI KURALLARIN İŞ HUKUKUNDA ANAFOR ETKİSİ-192

11. İŞÇİLERİN İŞLETMENİN VATANDAŞI (THE CITIZEN OF THE ENTERPRISE) OLMASI-195

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

12. İŞÇİNİN İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN İŞVERENE OLAN HAK VE BORÇLARINA ETKİSİ-199

I. Genel Olarak-199

II. İş Hukukuna Hâkim Olan Prensipler-202

A. İşçinin Korunması İlkesi-202

B. İş Hukukunun Emredici Niteliği-204

C. İşçi Lehine Yorum İlkesi-206

III. İşçinin İfade Özgürlüğünün İşverene Karşı Hakları ve Borçları ile İlişkisi-207

A. İşçinin İşverene Karşı Hakları-207

1. İşçinin Açıklama ve Eleştiri Yapma Hakkı-207

2. İşçinin İfşa ve İhbar (Whistleblowing) Hakkı-211

a. Genel Olarak-211

- b. İşçinin İfşa ve İhbar (Whistleblowing) Hakkının Türk Hukukundaki Dayanakları-214
- 3. İşçinin Bilgi Edinme Hakkı-218
- 4. İşçinin İşyerinde Mahremiyet (Özel Yaşam) Hakkı-219
 - a. Genel Olarak-222
 - b. İşyerinde İşçinin Mahremiyet (Özel Yaşam) Hakkını İhlal Eden Haller-224
 - aa. İşyerinde İşçinin Elektronik Yolla Gözetlenmesi ve İzlenmesi-226
 - bb. İşçinin Psikolojik, Genetik vs. Testlere Tabi Tutulması-231
 - cc. Türk Hukukunda İşyerinde Özel Amaçlı Bilgisayar, İnternet, Telefon vs. Kullanımının Hukuksal Niteliği-234
 - dd. İşyerinde Yapılan Gözetlemelerin Neticeleri-238
- 5. İşçinin Yönetime Katılma Hakkı-241
- 6. İşçinin Kişiliğini Geliştirme Hakkı-242
- B. İşçinin İşverene Karşı Borçları-242
 - 1. Sadakat ve Özen Borcu-242
 - 2. Rekabet Etmeme Borcu-246
 - 3. Sır Saklama Borcu-249
- IV. İşçinin İfade Özgürlüğü açısından İşverenin İşçiye karşı Hak ve Borçları-250
 - A. İşverenin Hakları-250
 - 1. İşverenin Yönetim (Talimat Verme) Hakkı-250
 - 2. İşyeri İç Yönetmelikleri ve İşyeri Uygulamaları-255
 - 3. İşverenin İşçiye Soru Sorma Hakkı-257
 - B. İşverenin Borçları-258
 - 1. Eşit Davranma (Eşit İşlem) Borcu ve Ayrımcılık Yasağı-258
 - a. İşyerinde Cinsiyet Ayrımcılığı Yasağı-265
 - b. İşyerinde Irk, Etnik Mensubiyet, Renk ve Ulusal Bir Azınlığa Aidiyet ve Kültürel Ayrımcılık Yasağı-267
 - aa. Genel Olarak-267
 - bb. Eşitlik İlkesi ve Ayrımcılık Yasağında Azınlık Kavramı-268
 - cc. Irkçılık ve Ayrımcılık İçeren Etnik, Cinsel, Kültürel ya da Başka bir Nedene Dayanan Nefret-268
 - dd. İşyerinde Cinsel Kimlik ve Cinsel Yönelim Ayrımcılığı Yasağı-274
 - 2. İşçiyi Gözetme (Koruma) Borcu-277
 - 3. İşçinin Verilerinin Korunması-282
 - 13. İŞYERİNDE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN KİŞİLİK HAKLARINA ETKİSİ-284

I. Genel Olarak-284

II. İşçinin Kişilik Hakları-285

III. İşçinin Kişilik Haklarının ve İfade Özgürlüğünün İhlalinin Hukuksal Sonuçları-287

A. İş Kanunu Açısından-287

1. Genel Olarak-287

2. İşçinin Davranışlarından Kaynaklanan Haklı Sebep ile Fesih Halleri (İş K. m. 25)-292

a. İşçinin İşvereni Yanıltması (İş K. m. 25/II-a)-294

b. İşçinin İşveren Aleyhine Sözler Sarf Etmesi (İş K. m. 25/II-b)-294

c. İşçinin Geçimsizliği (İş K. m. 25/II-d)-295

d. İşçinin Görevi Yerine Getirmedeki Yetersizliği (İş K. m. 25/II-h)-296

e. Diğer Haller-296

3. İşverenin Davranışlarından Kaynaklanan Haklı Sebep ile Fesih Halleri (İş K. m. 24)-297

B. Türk Medeni Kanunu ve Türk Borçlar Kanunu Açısından-297

14. İŞYERİNDE DAMGALAMA, AYRIMCILIK VE BASKI FESHİNİN İŞYERİNDE
İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ-305

I. İşçilerin Birbirlerine Karşı Davranışlarından Doğan Baskı Feshi ve İfade Özgürlüğü-305

II. Hastalık Nedeniyle Baskı Feshi ve İfade Özgürlüğü-308

SONUÇ-317

KAYNAKÇA-325